

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 22 (3)

IZDAN 15. FEBRUARA 1925

PATENTNI SPIS BROJ 2535.

**Consortium für elektrochemische Industrie G. m. b. H.
München.**

Postupak za poboljšanje umjetnih i naravnih smola.

Prijava od 4. avgusta 1923.

Važi od 1. decembra 1923.

Pravo prvenstva od 27. avgusta 1922. (Nemačka).

Naglo se, da ze kako vještačke tako i prirodne smole mogu poboljšati u svojim svojstvima, ako se s njima sjeđine organska tijela koja sadrže hidroksilove ili karbonilove grupe, odnosno njihova jedinjenja. Mjesto tijela sa čistim hidroksilovim odnosno karbonilovim sadržinama mu se uzeti takodje njihove inješavine sa drugim jedinjenjima. Kao takovi dodaci dolaze u obzir na pr. dioksistearinska kiselina, ricinolova kiselina, dioksiabietinova kiselina, salicilijeva kiselina, ricinovo ulje fenol mesitiloksid, foron i t. d. Smole dobiju ovim preradnjom osobito u elasticitetu, topivosti i taljivosti.

Postupak se može primjerice tako izvesti, da se oksidova jedinjenja unesu u smolinu rastaljinu; komponente se mogu takodje u isto vrijeme staliti ili takodje smolu dodati tečnom ili u tečnost pretvorenom oksidovom jedinjenju. Ovaj se proces prema okolno stima dade posjeći u potrebom rastapajućeg srestva.

Dobivene smeće mogu se prije ili poslije primjesa oksidovih tjelesa stvarnjavati na poznati način, bilo poesterovanjem ili dodatkom metalnih spojeva ili termičkim obradnjanjem.

PRIMJER 1.

Smolasti produkat koji se dobije kondenzacijom od 500 dijelova acetaldehida sa 300 dijelova 20%ne natronove lužine, stali se

na 30% svoje težine ricinolove kiseline i kratko vrijeme se ugrije na 150° i dobije se izvaljanjem straline u obliku šelakovih listića. Ovaj produkat se razlikuje od početnog produkta većim elasticitetom i svjetlijom bojom i izvrstan je na pr. kao nadomjestak za šelak u svrhu politura, kao modifikirajući lak i t. d.

PRIMJER 2

Smola, koja se dobije kondensacijom i polimerizacijom od 1000 dijelova acetaldehida sa 500 dijelova normalne natronove lužine pri temperaturi od 70°, iza kako se kroz nekoliko sati ugreje na 120°, sam-lje se kroz 2 sata u mlinu sa porculanovim kuglama sa vodenastom 30%nom rastopinom octene kiseline. Smola se dobija filtracijom i stali se pri po prilici 200° K 100 dijelova rastaljene smole doda se 30% ricinusovog ulja i stvrđne se postojanim ugrijanjem sa 2% Al(OH). Produkat se može preraditi i uotrebiti kao prema primjeru 1. On je elastičniji, tvrdji i svjetlij od pravne smole.

PRIMJER 3.

Smola dobivena iz krotonaldehida koja je prejakin uplivom topline postala skoro netaljiva i skoro netopiva u alkoholu i benzolu, ugrije se sa 15% svoje težine fenola. Dobije se dobra rastopljenost. Nastala smola je lakše topiva u spiritu, kao u benzolu, nego pravni produkat.

PRIMJER 4

Albertol K 65 rastali se na 50 dijelova težine ricinusovog ulja. Time se dobija elastičniji produktat.

PRIMJER 5

Mrka kumaronova smola rastali se sa 25 dijelova težine - dioksistearinove kiseline Time postaje topljiva u benzolu.

PRIMJER 6

Kolofonij se stali na 20 dijelova težine dioksiabentinove kiseline i time se prevede u tvrdiju smolu.

PRIMER 7.

Šelak, koji je dugim ležanjem popustio u svojoj rastopivosti u špiritu rastali se za 20 dijelova težine ricinusovog ulja. Nastane proizvod rastopljeniji u špiritu.

PRIMJER 8.

100 dlelova mekane smole, koja je dobivena duljim ugrijanjem krotonaldehida u autoclavu, stali se sa 75 dijelova ricinuso vog ulja. Nastane masa taljiva kod po priliči 60°, vrlo rastegljiva pri lakom ugrijanju, koja je upotrebljiva i kao nadometak za vosak.

PRIMER 9

Aldehidovoj smoli, koja se dobije kondenzacijom acetaldehida sa normalnom natrijevom lužinom pri temperaturi od 70° , primjesi sa 50% ricinusovog ulja, čime se poveća njezina taljivost.

PRIMER 10

Kolofonij staljen sa 15% ricinusovog ulja daje elastičniju smolu

Povisi li se dodatak ricinusovog ulja na pr. na 30% to se dobije tijelo više slično vosku, povisi li se dodatak ricinusovog ulja još više na pr. na 70%, to se dobije permanentno ljepilo, koje na pr. može biti upotrebljeno kao ljepak za muhe

PRIMJER 11

Smola dobivena kondenzacijom acetaldehida sa natronovom lužinom rastali se u mješajućem autoklavu sa dodatkom od 20% mesitiloksida i sadrži se neko vrijeme u rastaljenom stanju. Dobivena smola je elastičnija, topivija u spiritu, i lakše taljiva od prvotnog produkta.

PATENTNI ZAHTJEVI:

- 1) Postupak za poboljšanje vještačkih i prirodnih smola, naznačen time, što im se utjelove organska tijela, koja sadrže hidroksilove ili karbonilove grupe, odnosno njihova jedinjenja, u danom slučaju pod tlakom.
  - 2) Postupak prema zahtjevu 1, naznačen time, što se utelovljeni tjesla, koja sadrže hidroksilove odnosno karbonilove grupe, preduzme u prisutnosti rastapajućeg srestva.
  - 3) Postupak prema zahtjevu 1 i 2, naznačen time što se smole prije ili iza utelovljenja tijela, koja sadrže hidroksile odnosno karbonile podvrgnu poznatom stvrdnjajućem postupku